

‘Scattering of the fragile cherry blossoms’

Een uitnodiging tot interculturele fantasie

Danielle van Zijlen

‘Intercultural imagination’: welk beeld hebben wij van ‘de ander’? Deze vraag ligt ten grondslag aan het werk van visueel antropoloog, filmmaker en kunstenaar *An van. Dienderen*. In haar nieuwste project, ‘Scattering of the fragile cherry blossoms’, exploreert An van. Dienderen noties van exotisme, weerstand en vergankelijkheid in een Japanse subcultuur. In een eerste publieke presentatie van dit onderzoek toont zij foto’s van Japanse meisjes die, extreem gekleed, flaneren op de Jungubrug van Harajuku in Tokyo. Jongeren, en vooral meisjes, combineren op innovatieve wijze stijlen van kleding vanuit de hele wereld en komen zo op idiosyncratische wijze tot eigen nieuwe vormen zoals de ‘gothic lolita’ en ‘visual kei’. Soms androgyn en dan weer heel vrouwelijk spelen ze met hedendaagse elementen en symbolen uit de visuele cultuur uit ‘Oost’ en ‘West’. Voor de westerling lijkt het misschien dat ze new wave-elementen uit de jaren tachtig recupereren, maar bij navraag blijkt dat ze dat zo niet zien, en deze stijl tot hun eigen idioom rekenen. Deze beelden maakten in de vorm van postkaarten deel uit van het kunstproject ‘When guests become host’ dat in oktober 2009 plaatsvond in Haarlem, Nederland.

‘When guests become host’ is een kunstproject rond de thematiek van gastvrijheid. Kunstenaar/curator Danielle van Zijlen

bracht op uitnodiging van *Nieuwe Vide art space* vijf projecten van Vlaamse kunstenaars. ‘De basisvoorwaarde voor gastvrijheid kan ervoor zorgen dat zowel de gast als de gastheer, op een bepaalde manier, de ongemakkelijke en soms pijnlijke mogelijkheid moeten accepteren dat zij zullen veranderen.’ Die basisvoorwaarde is een openheid voor de ander, voor het vreemde. Het is deze attitude die de (qua discipline zeer uiteenlopende) kunstenaars in het project ‘When guests become host’ verbindt, en die ook gevraagd werd van de plekken waar gastvrijheid werd gevonden. Het project van An van. Dienderen is een sprekend voorbeeld van zo’n uitnodiging tot een open attitude naar ‘de ander’.

An koos voor een veelheid aan locaties door het verspreiden van postkaarten, vergezeld van een korte enquête waarin ze het Haarlemse publiek uitnodigde om te reflecteren op de beelden van de ‘vreemd’ geklede Japanse jongeren. Het wordt pas bij nadere beschouwing duidelijk dat het alleen om meisjes gaat: sommigen doen zeer jongensachtig aan. Er lopen ook een aantal jongens op de brug, maar de meisjes tonen zich uitgesprokener in hun verschijning. Met eenvoudige vragen als ‘What is she showing?’ stuurt An onze blik naar specifieke details: tijdens het fotograferen vroeg ze de meisjes om te wijzen op een favoriet detail uit hun kleding. Door de beel-

den uit Japan te verspreiden in een Europese stad en om reactie en een beschouwende blik te vragen, nodigt An uit tot 'interculturele fantasie', tot nadenken over de betekenis van het vreemde dat ons wordt voorgeschoteld. De open en nieuwsgierige attitude naar de ander die uit de beelden spreekt, geeft ze door aan het publiek, dat ze uitnodigt de beelden van de meisjes met eenzelfde openheid te benaderen. De reacties worden op 21 november 2009 getoond in *Nieuwe Vide art space* in Haarlem, tegelijk met een presentatie van het

nieuwe *T:me Boek* (een Gents kunstenfestival in de vorm van een boek) waarin beelden uit 'Scattering of the fragile cherry blossoms' ook werden gepubliceerd.

'When guests become host' (#1),
Nieuwe Vide Haarlem, oktober 2009.
www.nieuwevide.nl

Noot

- 1 M. Rosello (2001). *Postcolonial hospitality: The immigrant as guest*. Stanford: p.176.

